

Якщо у вас виникли запитання щодо променевої терапії, зателефонуйте на нашу лінію підтримки.

Наші онкологічні медсестри можуть поговорити з вами через українських перекладачів.

Дзвінки за номером 1800 200 700 безкоштовні.

Що таке променева терапія?

Променева терапія використовує іонізуюче випромінювання для знищення ракових клітин.

Чому мені можуть призначити променеву терапію?

- Щоб вилікувати рак
- Щоб зменшити пухлину перед операцією, та полегшити її видалення
- Щоб знижити будь-які ракові клітини які залишилися після операції
- Щоб попередити поширення раку
- Для лікування раку який повернувся (рецидиву)

Паліативна променева терапія

Паліативна променева терапія може допомогти полегшити такі симптоми, як тиск, біль або кровотеча або сповільнити ріст пухлини. Якщо повне одужання малоімовірно, паліативне лікування може призвести до кращої якості життя. Часто потрібен короткий курс, іноді лише одноразове лікування.

Як працює променева терапія?

Променева терапія пошкоджує ДНК ракових клітин. Це зупиняє їх поділ і ріст.

Як проводиться променева терапія?

Існує три основних способи проведення променевої терапії:

- **Зовнішня променева терапія** – коли промінь випромінювання спрямовується в пухлину за допомогою пристрою, який називається лінійним прискорювачем.
- **Внутрішня променева терапія (брахітерапія)** – коли джерело випромінювання (імплантати) встановлюються всередину вашого тіла, безпосередньо на пухлину або поблизу неї.
- **Системна променева терапія** – це коли рідкі радіоактивні препарати, які називаються радіонуклідами або радіоізотопами, приймаються через рот або вводяться у вену для лікування деяких видів раку. Оскільки джерело випромінювання не закрито в імплантаті, ваше тіло буде мати певну радіоактивність протягом кількох днів після лікування. Вам дадуть поради щодо того, яких заходів безпеки потрібно вжити. Наприклад, не цілуватися і не займатися сексом, двічі змивати воду в туалеті і добре мити руки, користуватися окремим кухонним приладдям і рушниками.

Для отримання додаткової інформації перегляньте наш інформаційні брошури **Зовнішня променева терапія** та **Внутрішня променева терапія**.

Променева терапія та інші методи лікування раку

Променеву терапію можна проводити в поєднанні з іншими методами лікування, такими як хірургічне втручання, хіміотерапія, гормональна терапія та таргетна терапія. Для деяких хворих на рак променева терапія є єдиним необхідним лікуванням.

Що таке хіміопроменева терапія?

Поєднання хіміотерапії та променевої терапії називається хіміопроменевою терапією. Прийом деяких хіміопрепаратів може зробити ракові клітини більш чутливими до опромінення (радіосенсибілізатори). Це допомагає променевій терапії працювати краще.

Чи будуть у мене побічні ефекти?

Якщо у вас виникнуть якісь побічні ефекти, вони в основному стосуватимуться обробленої ділянки. Наприклад, діарея або запор після променевої терапії шлунка/тазу, кашель після променевої терапії грудної клітки. Більшість побічних ефектів зменшуються протягом тижнів і місяців після лікування.

Дивіться наш бюлетень **Побічні ефекти радіотерапії**, щоб отримати додаткову інформацію.

Де проводять променеву терапію?

Променеву терапію можна отримати в спеціальних онкологічних центрах. Відділення променевої терапії може бути в іншому відділенні або в іншій лікарні, ніж ви проходили лікування раніше.

Впоратися з променевою терапією

Лікування променевою терапією може бути виснажливим, оскільки зазвичай вам доведеться ходити в лікарню 5 днів на тиждень протягом кількох тижнів. Це може бути ще важче, якщо вам доведеться долати велику відстань, щоб отримати лікування. Іноді це може вплинути на вашу працездатність або здатність піклуватися про сім'ю.

Отримайте допомогу з поїздками

- Попросіть друзів і сім'ю допомогти з поїздками, якщо вас це втомлює
- Зверніться за порадою до свого променевого терапевта або соціального працівника в лікарні, якщо вам потрібна допомога з поїздками
- Наша програма Travel2Care може допомогти з витратами на дорогу

Staying overnight: Можливо, можна буде залишитися в лікарні в гостьовому будинку. Вашому онкологу доведеться написати листа із проханням про цю послугу для вас.

Якщо вам потрібна порада щодо найближчих готелів типу "ліжко та сніданок" або готелів, співробітники відділення можуть дати вам кілька порад.

Робота: Деякі люди вважають, що під час лікування вони можуть продовжувати працювати як зазвичай. Для інших це може бути дуже виснажливим і вони надаватимуть перевагу залишитися вдома і брати лікарняні з роботи, школи чи коледжу.

Не бійтеся попросити допомоги, якщо ви відчуваєте перевантаження, особливо якщо у вас є маленькі діти або старші батьки, про яких потрібно піклуватися.

About radiotherapy

If you have any questions about radiotherapy, call our Support Line.

Our cancer nurses can speak to you through Ukrainian translators.

It's free to call on 1800 200 700.

What is radiotherapy?

Radiotherapy uses high-energy radiation to kill cancer cells.

Why might I have radiotherapy?

- To cure your cancer
- To shrink a tumour before surgery, to make it easier to remove
- To kill any cancer cells that remain after surgery
- To stop cancer spreading
- To treat cancer that has come back after treatment

Palliative radiotherapy

You might have radiotherapy to help with symptoms like pressure, pain or bleeding or to slow down the cancer's growth. This is called palliative radiotherapy. Often a short course, sometimes only a single treatment, is needed.

How does radiotherapy work?

Radiotherapy damages the cancer cells' DNA. This will stop the cancer cells from dividing and growing.

How is radiotherapy given?

There are three main ways of giving radiotherapy:

- External beam radiotherapy is where a beam of radiation is directed into the tumour using a machine called a linear accelerator.
- Internal radiotherapy (brachytherapy) is where the radiation sources (implants) are put inside your body, on or near the tumour.
- Systemic radiotherapy is where liquid radioactive drugs called radionuclides or radioisotopes are given by mouth or put into a vein to treat certain types of cancer. Because the radiation source is not sealed within an implant, you will have radioactivity in your body for a few days after treatment. You will be given advice on what safety precautions you need to take. For example, not kissing or having sex, flushing the toilet twice and washing hands well, using separate kitchen utensils and towels.

See our factsheets **External beam radiotherapy** and **Internal radiotherapy** for more information.

Radiotherapy and other cancer treatments

Radiotherapy can be given in combination with other treatments, such as surgery, chemotherapy, hormone therapy and targeted therapies. For some cancer patients, radiotherapy is the only treatment needed.

What is chemoradiation?

Having chemotherapy and radiotherapy together is called chemoradiation. Taking certain chemotherapy drugs can make the cancer cells more sensitive to radiation (radiosensitisers). This helps the radiotherapy to work better.

Will I get side-effects?

If you get any side-effects they mostly affect the area being treated. For example, diarrhoea or constipation after stomach / pelvis radiotherapy, a cough after chest radiotherapy. Most side-effects ease in the weeks and months after treatment.

See our factsheet **Radiotherapy side-effects** for more information.

Where will I have radiotherapy?

You can get radiotherapy in special cancer treatment centres. The radiotherapy unit may be in a different department or a different hospital from where you have been before.

Coping with radiotherapy

Radiotherapy treatment can be tiring, as you usually have to go to hospital 5 days a week for a number of weeks. This can be even harder if you have to travel some distance to get treatment. Sometimes it may affect your ability to work or look after your family.

Get help with travel:

- Ask friends and family to help with travel, if you find it tiring
- Ask your radiation therapist or medical social worker at the hospital for advice if you need help with travel
- Our Travel2Care scheme may be able to help with travel expenses

Staying overnight: It may be possible to stay at the hospital in guest accommodation. Your cancer specialist may have to write a letter requesting this service for you.

If you need advice about nearby B&Bs or hotels, the radiotherapy staff may be able to give you some advice.

Work: Some people find that they can carry on as normal during treatment and continue working. Others might find it very tiring and prefer to stay at home and take sick leave from work or school or college.

Don't be afraid to ask for help if you feel overwhelmed, especially if you have young children or older parents to care for.